

Vimmerby
kommun

Barn- och utbildningsförvaltningen
Tuna skola

Likabehandlingsplan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Tuna skola och fritidshem, läsåret 2023-2025

Innehållsförteckning

Tuna skolas vision	2
Inledning	2
Skolledningens ställningstagande	2
Definitioner av begrepp	3
De sju diskrimineringsgrunderna	4
Barnkonventionen i skolan	4
Ansvar	5
Likabehandlingsteamet på Tuna skola	5
Främjande arbete	6
Förebyggande arbete	6
Revidering	7
Kartläggning	7
Sammanställning	7
Analys	8
Mål	8
Åtgärder	9
Rutiner vid kränkningar, trakasserier, diskriminering	10
Lagar och referenser	11

Tuna skolas vision

Vår ambition är att alla våra elever och all personal skall trivas, känna sig trygga och ha ett bra samarbete. Vi vill skapa en god arbetsmiljö där alla ska bli bemötta och behandlade med respekt.

Inledning

Samtlig personal delges information om likabehandlingsarbetet vid läsårets första arbetsplatsträff och sätter sig in i handlingsplanen. Planen ska syfta till att förhindra diskriminering samt motverka trakasserier och annan kränkande behandling. Detta görs enligt nya uppsatta mål som framkommit efter föregående läsårs kartläggning.

Likabehandlingsteamet träffas regelbundet. Den som får kännedom om eventuell kränkning eller liknande reder ut händelsen eller uppmärksammar teamet på problemet. Vid likabehandlingsträffarna sker en avstämning av läget inom verksamheten, dessa möten protokollförs.

Skolledningens ställningstagande

Alla barn ska ha samma möjligheter att utvecklas utifrån sina egna förutsättningar och känna sig trygga på vår skola. Skolledningen tar avstånd från alla tendenser till trakasserier och annan kränkande behandling. Alla som arbetar på Tuna skola har ett gemensamt ansvar för att alla barn ska känna sig trygga och bli bemötta och behandlade med respekt.

Planen ligger till grund för vårt ständigt pågående värdegrundsarbete för att skapa en positiv arbetsmiljö där varje elev är unik och okränkbar.

Diala Eliasson
Rektor

Definitioner av begrepp

Diskriminering är när skolan som organisation missgynnar en elev och det har samband med diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller könsöverskridande identitet och uttryck.

Direkt diskriminering: Det kallas för direkt diskriminering om du behandlas sämre än någon annan skulle behandlas i en situation, som liknar din situation. För att det ska räknas som diskriminering måste sättet du behandlas på ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering: Det kallas för indirekt diskriminering om du behandlas sämre än någon annan skulle behandlas i en jämförbar situation, för att man använder en regel som verkar rättvis, men som blir orättvis när man använder den.

Bristande tillgänglighet: är när en person med funktionsnedsättning inte kan göra något som andra kan göra för att det finns hinder i en verksamhet.

Att *trakassera* är att behandla någon illa. Att trakassera kan vara att kalla dig för något du inte tycker om eller att skämta på ett obehagligt sätt. Trakasserier är förbjudna om de beror på de sju diskrimineringsgrunderna som finns i lagen. Både personal och elever kan göra sig skyldiga till trakasserier.

Sexuella trakasserier: Trakasserier kan också vara sexuella. De kallas då för sexuella trakasserier. Det kan vara att någon tar på din kropp, fast du inte vill, det kan vara att visa dig sexuella bilder, som du inte vill se. Det kan också vara att skämta om sex på ett sätt du inte tycker om.

Instruktioner att diskriminera: En instruktion är att bestämma vad någon ska göra. Den som säger till någon annan att diskriminera gör ett lagbrott.

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker någons värdighet, men saknar koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan vara att retas, mobba, frysa ut någon, knuffa eller rycka någon i håret. Till kränkande behandling räknas inte befogade tillrättavisningar som syftar till att upprätthålla ordning och god miljö för eleverna.

Mobbning: Ett vardagligt uttryck för upprepade kränkningar.

De sju diskrimineringsgrunderna

Kön: Begreppet kön innebär att någon är kvinna eller man. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses att någon inte definierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel (eller på annat) sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Begreppet omfattar dels en persons mentala eller självupplevda könsbild, dels hur någon uttrycker det som kan kallas personens sociala kön, till exempel genom kläder, kroppsspråk, smink eller frisyr.

Etnisk tillhörighet: Med etnisk tillhörighet menas en individs nationella och etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Alla människor har en eller flera etniska tillhörigheter. Alla kan därför bli utsatta för etnisk diskriminering.

Religion eller annan trosuppfattning: Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Funktionsnedsättning: Med funktionsnedsättning menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. Det kan vara till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Sexuell läggning: Lagen definierar sexuell läggning som homosexuell, heterosexuell och bisexuell läggning.

Ålder: Ålder innebär uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder omfattas av lagens skydd mot diskriminering.

Barnkonventionen i skolan

Barnkonventionens syfte är att garantera alla barn deras mänskliga rättigheter. Barnkonventionen är svensk lag från och med den 1 januari 2020. Barnkonventionens grundprinciper är följande:

Artikel 2: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3: I alla åtgärder som rör barn ska man i första hand beakta vad som bedöms vara barnets bästa.

Artikel 6: Varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas fysiskt, psykiskt, andligt, moraliskt och socialt.

Artikel 12: Barn har rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem. När åsikterna beaktas ska man ta hänsyn till barnets ålder och mogna

Ansvar

Det är rektors ansvar att:

- Årligen upprätta och utvärdera en likabehandlingsplan i samarbete med personal, elever och vårdnadshavare.
- Likabehandlingsplanen finns på Vimmerby kommuns hemsida och delas även ut vid önskemål.
- Se till att all personal, elever och vårdnadshavare är insatta i vad som står i likabehandlingsplanen.
- Om skolan får kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och åtgärder vidtas.

Det är personalens ansvar att:

- Aktivt arbeta utifrån likabehandlingsplanens mål och vision på ett främjande och förebyggande sätt.
- Vid kännedom om diskriminering eller annan kränkande behandling informera ledning, utreda och dokumentera detta. Vid upprepade kränkningar kontaktas likabehandlingsteamet.

Det är likabehandlingsteamets ansvar att:

- Kartlägga, upprätta mål och utvärdera likabehandlingsplanen i samarbete med rektor, elever och vårdnadshavare.
- Dokumentera det främjande och förebyggande likabehandlingsarbetet. Dokumentera alla elevärenden som tas upp i teamet.
- Avstämning av läget i verksamheten görs regelbundet och att dessa träffar dokumenteras.

Likabehandlingsteamet på Tuna skola

Diala Eliasson, rektor

diala.eliasson@utb.vimmerby.se

Petra Andersson, fritidspedagog

petra.andersson@utb.vimmerby.se

Shams Tarabeih, kurator

shams.imad-tarabeih@utb.vimmerby.se

Kristina Ekholm, pedagog

kristina.ekholm@utb.vimmerby.se

Caroline Wernetorp, resurspedagog

caroline.wernetorp@utb.vimmerby.se

Främjande arbete

”Målet med skolans främjande arbete är att skapa en trygg och tillitsfull arbetsmiljö för alla elever och all skolpersonal, där alla elever har maximala möjligheter att lära och utvecklas. Det främjande arbetet pågår alltid och utan att något särskilt har hänt. Det bedrivs långsiktigt, gäller alla, sker kontinuerligt både på och utanför lektionstid och det är målinriktat. Det handlar bland annat om att lärare har samma positiva förväntningar på alla klasser och på alla enskilda elever, hur grupper organiseras så att alla elever kommer till sin rätt och hur lärare och elever bemöter varandra.”

-Skolverket

I det främjande arbetet jobbar vi på Tuna skola med:

- Arbete med värdegrundsfrågor i klasserna och på fritids löpande under läsåret eller vid specifika behov.
- I undervisningen förs det samtal och diskussioner om normer, de sju diskrimineringsgrunderna samt allas lika värde.
- Regelbundna samtal om värdegrund sker vid klassråd och elevråd.
- På skolan finns ett faddersystem, där de äldre eleverna tar hand om de yngre eleverna.
- Vi samarbetar över klassgränserna.
- Plan för sexualitet, samtycke och relationer, som löper från förskoleklass till årskurs nio.
- Skolsköterska och kurator träffar mellanstadiet för pubertetsnack.
- **Vi arbetar mot Grön Flagg, tema Trygghet och kamratskap. Nya mål?**
- Skolgården stimulerar till varierande lekar och aktiviteter, både fysisk aktivitet och lugnare platser där eleverna kan läsa, pyssla och spela spel tillsammans.

Förebyggande arbete

”Syftet med det förebyggande arbetet är att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Som grund för arbetet ligger regelbundna kartläggningar av de risker för sådant som finns i den egna verksamheten. Målet är att genomföra förebyggande insatser med utgångspunkt i den egna verksamhetens identifierade styrkor och svagheter. Det förebyggande arbetet är en del av skolans systematiska kvalitetsarbete och ska involvera alla.”

-Skolverket

I det förebyggande arbetet jobbar vi på Tuna skola med:

- Innehållet i likabehandlingsplanen går igenom och diskuteras vid läsårsstart samt att planen kontinuerligt tas upp till diskussion på klassråd och elevråd under läsåret.
- Frågor kring likabehandling, kränkande behandling och mobbning tas också upp vid utvecklingssamtal och medarbetarsamtal.
- Vid första föräldramötet informeras vårdnadshavare om skolans likabehandlingsarbete och likabehandlingsplan.
- Enkäter och analysering.
- Vid rasterna finns rastvärd ute bland eleverna.
- Genomtänkt bordsplacering i matsalen och klassrum. Gruppindelning, arbete i par etc. delas alltid in av vuxna.
- Dilemmasnack återkommande i såväl skol- som fritidsverksamheten.
- Skolsköterskan genomför hälsosamtal med förskoleklassen, åk 2, åk 4 samt åk 6.

Revidering

Handlingsplanen gäller för två år i taget, utvärdering sker årligen i slutet av vårterminen. Ansvarig pedagog diskuterar med eleverna om likabehandlingsplanen vid läsårets start och ansvarar också för att planen och diskussionen kring den finns med som en stående punkt vid klassråd. Rektor har ansvar för att handlingsplanen läggs ut på Tuna skolas hemsida, vid önskemål kan likabehandlingsplanen även fås i pappersform under september månad. Vårdnadshavare ges möjlighet att lämna synpunkter genom en blankett. Dessa synpunkter tas i beaktande vid upprättande av en ny plan.

Kartläggning

Kartläggning av skolans likabehandlingsarbete sker löpande under läsåret genom observationer av individ och grupp, reflekterande samtal i arbetslag samt kontinuerliga samtal i klasserna om hur man behandlar andra. Regelbundet har en digital enkätundersökning genomförts bland eleverna, vilket följts upp med individuella samtal, som sammanställs och analyseras och ligger till grund för hur arbetet med diskriminering och kränkande behandling ska bedrivas. Verksamhetens behov kartläggs på nivåerna individ, grupp och organisation.

Sammanställning

Fråga	Läsaåret 2022-2023
1: Det känns bra när jag tänker på skolan	7,8
2: Det känns bra när jag är på väg till skolan	7,9
3: Det känns bra när jag har arbetspass	7,9
4: det känns bra när jag träffar klasskamraterna	8,8
5: Det känns bra när jag har rast	8,8
6: Det känns bra när jag är i omklädningsrummet	7,4
7: Det känns bra när jag är i matsalen	8,9
8: Det känns bra när jag pratar inför grupp	7,4
9: Det känns bra när jag träffar de vuxna på skolan	8,8
10: Det känns bra när jag är ute på nätet	8,9
11: I min klass finns det ingen som är utsatt för elakheter	7,1
Medelvärde	8,2
Antal svar	107

Analys

Vi har sett en skillnad mellan hösttermin och vårtermin, till det sämre. Med det menas att eleverna skattar högre på de olika påståendena under höstterminen och att resultaten sjunker till det sämre på vårterminen. Det skulle kunna hänga ihop med hög frånvaro bland personal, som bidragit till att verksamheten fått göras om och kanske upplevts rörigare periodvis. På de flesta punkter har genomsnittssiffran dock ökat mot föregående år. De punkter som ligger lågt har följts upp i samtal, för att få en förståelse för vad siffrorna betyder. Omklädningsrummet, ett område som återkommande skattas lågt av eleverna, har ändå ökat mot föregående år. Varför det är fortsatt relativt lågt resultat på den punkten är att elever uppger att det ibland kan vara stökigt, att andra elever busar. Ingen har uppgett att det känns otryggt där.

Punkten "det känns bra på väg till skolan" förklaras av att det ibland kan vara stressigt på morgonen.

Arbetspassen får lite lägre resultat med motiveringen att ibland upplevs det vara tråkiga ämnen, ibland lite stress och ibland är det några som stör.

"Prata inför grupp" upplevs jobbigt för de flesta, att man bland annat känner sig blyg. Detta kommer vara ett utvecklingsområde att arbeta vidare med för att trygga eleverna i sådana situationer.

Resultatet för att "någon är utsatt för elakheter" har sjunkit under året, och var som lägst under vårterminen. Eleverna kan tydligt beskriva vad som händer i klassrummet, som kanske de vuxna i rummet inte alltid märker av. Detta är ett utvecklingsområde.

Eleverna trivs överlag på skolan. Det är en liten skola, där alla känner varandra, man känner att man har en vuxen att vända sig till, och eleverna har, för det mesta, en kompis att vara med på rasterna. De flesta känner sig trygga i, samt på vägen till och från skolan.

Miljön på skolgården inbjuder till olika sysselsättningar vilket gör att eleverna inspireras till olika aktiviteter. Ofta handlar det om aktiviteter där många kan delta samtidigt. Rastverksamheten innehåller såväl styrda aktiviteter som frivilliga. Vi startar fortsatt upp dagen på trappan utanför entrén inför dagen. De som har klassrummet längst bort går in först vilket har medfört att det är lugnare i korridoren. Alla pedagoger startar upp dagen likadant oberoende av klass. Vi har gemensamma regler för studiero och uppstart och avslut ser likadant ut. De observationer som görs följs upp och analyseras kontinuerligt och behoven styr hur grupperna ser ut. Vi fortsätter med värdegrundsarbetet genom arbetet med en gemensam konsekvenstrappa.

Mål

Under läsåret 2023 - 2025 kommer vi att arbeta mer riktat med:

- Att känna sig trygg med att tala inför grupp/andra
- Öka tryggheten i klassrummet

Tidigare års mål som rörde studiero och att öka "vi-känslan" har vi hittat goda rutiner och arbetssätt för, vilket innebär att det inte fortsatt behöver vara prioriterade mål i likabehandlingsplanen, även om det pågår att fortsatt arbete kring detta.

Åtgärder

Vid läsårsstart arbetar alla klasser med värdegrundsarbetet för att få en gemensam grund vilket främjar bättre arbetsro och gemenskap. För att öka känslan av arbetsro skapas gemensamma regler i klassen. Avstämning kontinuerligt under terminen med eleverna gällande arbetsro i klassråd, elevråd, utvärderingar och vid utvecklingssamtal. Personal samtalar på veckobasis gällande arbetsro, trygghet på våra konferenser. **Föräldraföreningen köper in nya hörselkåpor för att ytterligare öka arbetsron för de som behöver.** Det är av vikt att samtliga vuxna på skolan arbetar mot samma mål för att det ska vara tydligt för eleverna. Vi fortsätter med det främjande och förebyggande arbetet som är beskrivet ovan i dokumentet. Digital elevenkät kommer genomföras varannan månad under kommande läsår.

På rasterna kommer samma fritidspedagoger vara ute för att skapa trygghet till barnen. Eleverna ska känna att de vet vem de kan vända sig till och att det alltid är samma person som finns till för att stötta, hjälpa och inspirera till goda aktiviteter. Ett arbete kring utveckling av rastverksamheten har påbörjats under läsåret och utvecklas under tid och längd. Ett grundutbud i aktiviteter finns dagligen, samt ett komplement med styrd aktivitet med hjälp av rastvärd kommer att finnas och byts ut veckovis. Detta för att fånga upp de elever som eventuellt har svårt att själva komma på vad de vill göra på rasten, samt att bibehålla gemenskapen på skolan över åldersgränserna.

- Kulturskolan kommer ut och tillsammans med dem tränar vi:
Improvisation, intervju och teaterlek.
- Träna genom lek ex, charader
- Tala som Ted genom film
- Träna genom att spela in sig själv- genom ljudet
- Träna det vardagliga samtalet, lyssna på talaren, svara på vad som sägs och kontra.
- Hur lyssnar man aktivt:

Rutiner vid kränkningar, trakasserier, diskriminering

Rutiner vid elevs kränkningar/trakasserier mot elev

1. Den vuxne som får kännedom om kränkningen skapar sig en bild av det inträffade och kartlägger hur den har uppstått.
2. Den vuxne samtalar med barnen och hjälper dem att tolka situationen samt bestämmer åtgärder och därefter informerar vårdnadshavare.
3. Händelsen följs upp av den som gjort utredningen.
4. Händelsen dokumenteras. Dokumentationen lämnas till huvudman samt förvaras på enheten.

Om kränkningarna ej upphör stegras åtgärderna enligt nedanstående exempel.

1. Samtal med likabehandlingsgrupp
2. Samtal med rektor och vårdnadshavare
3. Samtal med resursgrupp (polis och socialtjänst)
4. Disciplinära åtgärder enligt skollagen kap 5

Om elev kränks eller diskrimineras av personal

1. Vid kännedom om att elev blir utsatt för kränkning eller diskriminering informeras rektor omedelbart.
2. Rektor kontaktar vårdnadshavare.
3. Rektor kallar personal, elev och vårdnadshavare för utredning.
4. Händelsen utreds och följs upp av rektor eller den rektorn utser i samverkan med facklig representant.
5. Utredningen dokumenteras.
6. Åtgärder bestäms utifrån vad som framkommer vid samtalet.
7. Eleven erbjuds hjälp och stöd.

Vidare åtgärder

1. Rektor kan med stöd av skollagen tillämpa disciplinära åtgärder för att upprätthålla en trygg miljö för alla elever. Detta innebär att elev, för att kunna trygga andras säkerhet, kan bli avstängd för en tid eller bli förflyttad till annan skolenhet.
2. Resursgruppen (socialtjänst/polis/skola) tillkallas för möte med elev som sätter andras trygghet i fara. Vårdnadshavare lämnar medgivande innan kontakt sker.
3. Anmälan till socialtjänst och/eller polis görs av rektor.

Lagar och referenser

Skolans plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling styrs av skollagen, diskrimineringslagen samt Barnkonventionen som blivit lag.

Skollagen: <https://lagen.nu/2010:800>

Diskrimineringslagen: <https://lagen.nu/2008:567>

Lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter:

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-20181197-om-forenta-nationernas-konvention_sfs-2018-1197

<http://www.do.se/diskrimineringsgrunderna>

<https://www.do.se/lattlast/vad-ar-diskriminering/sex-former-av-diskriminering/>

<https://www.do.se/lag-och-ratt/diskrimineringslagen/>

<https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a65b4ce/1553965948666/pdf3375.pdf>